

Portal Województwa Lubuskiego

Radni Sejmiku Województwa Lubuskiego apelują do rządu o działania po katastrofie na Odrze

Kategoria - Sejmik

Data publikacji -28 listopada 2022 godz. 16:14

Na poniedziałkowej sesji sejmiku województwa (28 listopada 2022 r.) radni przyjęli stanowisko w sprawie oczekiwanych działań po katastrofie na rzece Odrze. Dokument jest skierowany do polskiego rządu.

„Apelujemy do rządu polskiego o wyciągnięcie wniosków, które pozwolą w

przyszłości uchronić rzekę Odrę od takich zdarzeń, jakie miały miejsce w 2022 r. podczas jej katastrofy. Również apelujemy, aby wszelkie inwestycje, które mają na celu uregulowanie i gospodarcze wykorzystanie Odry, wykonywane były w zgodzie z naturą, a także poprawiały przyrodniczy ekosystem tej rzeki” – czytamy w przyjętym na 48. Sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego stanowisku.

Ten apel to prośba, wyciągnijmy wnioski

– Ten apel został przygotowany wspólnie przez radnych z udziałem pracowników urzędu marszałkowskiego i zarządu województwa z należytą starannością. W taki sposób, żeby niczego nie przesądzać, ale z troską o cały ekosystem Odry, ponieważ niedawno mieliśmy do czynienia znowu z czymś niezidentyfikowanym, co zostało zrzucone do Odry. Również pod koniec października jakaś piana płynęła Odrą, czyli ta klęska wciąż trwa. Na szczęście warunki pogodowe nie sprzyjają namnażaniu się złotych alg, ale wciąż mamy do czynienia z niekontrolowanymi zrzutami, z nadmierną ilością zrzutów przemysłowych, na które wydane są pozwolenia wodnoprawne – wyjaśniła **marszałek Elżbieta Anna Polak**.

Polskie rzeki to nie ścieki, zróbmy coś z tym razem!

Marszałek podkreśliła, że apel jest prośbą do wszystkich, którzy mają wpływ na środowisko i na to, co dzieje się w rzece. – Być może trzeba powołać stały zespół w ramach rządu. Na pewno należy wyciągnąć wnioski. Prosimy o to, żeby zająć się sprawą Odry, bo my żyjemy tu, w Polsce zachodniej. Prawdą jest, że wiele rzek może być tak zanieczyszczonych. Apelujemy więc w sposób oględny, kulturalny. Polskie rzeki to nie ścieki, zróbmy coś z tym razem – podkreśliła marszałek Elżbieta Anna Polak.

Niemcy nie są przeciwni inwestycjom na Odrze

– Myślę, że to stanowisko Sejmiku powinno być podjęte już wcześniej – stwierdził **wicemarszałek Stanisław Tomczyszyn**. [Odniósł się też do spotkania z przedstawicielami Brandenburgii, w którym brał udział i na którym był poruszany temat Odry](#). – Podkreślę to wyraźnie: **Niemcy nie są przeciwni jakimkolwiek inwestycjom na Odrze**. Niemcy mówili, że oni zaskarżają do polskiego sądu administracyjnego raport o oddziaływaniu tych inwestycji na środowisko – powiedział wicemarszałek. – To stanowisko nikogo nie oskarża. Zabezpieczajmy się przed tym, co może nadejść. Zabezpieczajmy się przed szkodą, a nie po szkodzie – uzupełnił wypowiedź.

Chcemy merytorycznego, a nie politycznego programu rewitalizacji

Marszałek Elżbieta Anna Polak przypomniała, że [w ubiegłym tygodniu, 23 listopada 2022 r., odbyło się kolejne spotkanie zespołu ds. opracowania programu odbudowy ekosystemu Odry](#). Tworzą go przedstawiciele uniwersytetów, samorządów Polski zachodniej, organizacje pozarządowe i partnerzy z Brandenburgii. Wskazywała, że celem prac zespołu jest przygotowanie merytorycznego programu rewitalizacji rzeki. – Chcemy, żeby to nie było polityczne opracowanie. Chcemy, żeby było jak najbardziej merytoryczne, dlatego zespół postanowił utworzyć grupy robocze.

Podzielono się zadaniami i kompetencjami, ustalono również, jakie mogą być źródła finansowania badań, które muszą być przeprowadzone i programu rewitalizacji. Jest taka możliwość w ramach INTERREGU, z uwagi na transgraniczność Odry, ale również z programu Horyzont bezpośrednio w Brukseli – wyjaśniła Elżbieta Anna Polak.

W imieniu marszałek województwa lubuskiego prace zespołu koordynuje **dyrektor Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego, Artur Malec i prof. Krzysztof Lejcuś z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.**

Co do przyczyn katastrofy na rzece, marszałek przypomniała, że były one już przedmiotem wielu opracowań. [Ekspertyzę wydali m.in. specjaliści z Polskiej Akademii Nauk](#), którzy wśród powodów masowego wymierania ryb wskazywali kilka przyczyn jednocześnie, np. niski stan wody, wysoką temperaturę powietrza i prace, które w tym czasie były prowadzone na rzece.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie oczekiwanych działań po katastrofie na rzece Odrze

Kolejna katastrofa ekologiczna na rzece spowoduje gigantyczne straty dla jej wszystkich użytkowników, bez względu na to, czy jesteśmy zwolennikami renaturyzacji czy regulacji Odry.

Po katastrofie, z którą od lipca mamy do czynienia na Odrze, działania związane z rzeką powinny być planowane z uwzględnieniem jej adaptacji do postępujących zmian klimatu. Naukowcy z zespołu doradczego do spraw kryzysu klimatycznego działającego przy prezesie Polskiej Akademii Nauk przygotowali raport interdyscyplinarny, w którym jako prawdopodobne przyczyny katastrofy wskazali m.in. niski stan rzeki, zrzuty ścieków, wzrost temperatury, uwolnienie metali ciężkich, które przez lata zgromadziły się w osadach dennych oraz znaczącą zmianę warunków hydrologicznych w Odrze, która była spowodowana jej regulacją, piętrzeniem i użytkowaniem dla celów żeglugi śródlądowej. Dlatego rozwój Odry nie powinien wykluczać działań na rzecz jej renaturyzacji, która według naukowców „przyczyni się m.in. do regulowania skrajnie niskich i skrajnie wysokich przepływów poprzez połączenie rzeki z doliną, a zatem będzie sprzyjać zapobieganiu powodziom i suszom”.

Samorząd Województwa Lubuskiego pozostaje również w oczekiwaniu na wyniki prac zespołu eksperckiego, który został powołany na mocy porozumienia marszałków województw Polski zachodniej: lubuskiego, opolskiego, dolnośląskiego oraz zachodniopomorskiego. Bo to eksperci, a nie politycy czy media, powinni zdiagnozować stan rzeki, jej ekosystem oraz stworzyć program ratunkowy Odry.

W Milsku została ukończona wielomilionowa inwestycja budowy mostu na Odrze, którą zrealizował Samorząd Województwa Lubuskiego. Samorząd województwa zabiegał także o realizację projektu ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Odry, a do momentu funkcjonowania marszałkowskiej jednostki Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych zbudował wiele zabezpieczeń oraz urządzeń przeciwpowodziowych.

Ważną rolę w zabezpieczeniu przeciwpowodziowym pełnią również zbiorniki retencyjne. Jednakże rozwój funkcji gospodarczych Odry powinien być zrównoważony z ochroną jej ekosystemu.

Apelujemy do rządu polskiego o wyciągnięcie wniosków, które pozwolą w przyszłości uchronić rzekę Odrę od takich zdarzeń, jakie miały miejsce w 2022 r. podczas jej katastrofy.

Również apelujemy, aby wszelkie inwestycje, które mają na celu uregulowanie i gospodarcze wykorzystanie Odry, wykonywane były w zgodzie z jej naturą, a także poprawiały przyrodniczy ekosystem tej rzeki.